CETA EN VOEDSELVEILIGHEID

SAMENVATTING

De parlementen van de lidstaten van de Europese Unie hebben het recht en de verantwoordelijkheid om CETA, het handelsverdrag tussen de EU en Canada te ratificeren of af te wijzen, ook al treedt het verdrag voorlopig in werking op 21 september 2017. Vanaf die dag zullen veel bepalingen uit CETA voorlopig van toepassing zijn zonder dat ze zijn goedgekeurd door de parlementen van de lidstaten. Om een geïnformeerde beslissing te kunnen nemen, moeten deze parlementen dringend nadenken over een aantal kritische vragen over CETA, en de gevolgen van deze deal voor de landbouw en de voedsel in Europa.

Net als alle handelsverdragen verwijdert CETA veel tarieven om de internationale handel te stimuleren. Maar CETA gaat veel verder en maakt het mogelijk om het binnenlands beleid in de EU en Canada te beïnvloeden om de kosten nog verder te drukken en de regelgeving te beperken. Vooral het sterkere voedsel- en landbouwbeleid van de EU lopen hierdoor het gevaar te worden afgezwakt.

CETA is gericht op het opheffen van zogenaamde 'niet-tarifaire belemmeringen' en mikt onder andere op de standaarden van landbouw en voedsel. Er bestaan grote verschillen tussen het voedselsysteem van Canada en de EU. Canada heeft minder strenge normen op het gebied van voedselveiligheid dan de EU en heeft een landbouweconomie die sterker afhankelijk is van chemische middelen en genetisch gemodificeerde organismen (GMO's). Die strengere normen houden een uitbreiding van de Canadese export van essentiële producten naar de EU tegen. Daarom hebben Canada en zijn grotendeels geïndustrialiseerde landbouwsector een sterke economische stimulans om het voor hen belemmerende voedsel- en landbouwbeleid van de EU af te zwakken of op te heffen.

Tot de strengere regels in de EU behoren onder andere sterkere beperkingen op de productie en verkoop van GMO gewassen en voedingsproducten, de verplichte etikettering van voeding met GMO-ingrediënten en voor veel producten ook het identificeren van het land van oorsprong (zie ook rapport 2). De EU-regels beperken ook het gebruik van groeihormonen en antimicrobiële chemische spoelmiddelen bij de productie en verwerking van vlees en bevatten ook bepalingen over een betere bescherming van het dierenwelzijn en beperkingen op klonen (zie ook rapport 3).

CETA omvat een 'toolbox' van maatregelen gericht op het afschaffen van regels, waar de bio-industrie zwaar voor heeft gelobbyd. Het gaat onder andere om 1) een vereiste dat vergunningsregels 'zo eenvoudig mogelijk' zijn, 2) initiatieven tot zogenaamde 'samenwerking op regelgevingsgebied' om de regelgeving te harmoniseren tot één enkele trans-Atlantische norm, 3) speciale regels om de handel in biotechnologie te promoten, en 4) nieuwe normen voor risicoanalyses die de meer veilige Europese aanpak van regelgeving zullen ondermijnen, vooral bij het toepassen van het voorzorgsprincipe wanneer er niet voldoende of geen definitieve wetenschappelijke informatie is over de veiligheid van het product.

Eerdere ervaringen in Canada met de Noord-Amerikaanse Vrijhandelsovereenkomst (NAFTA) toont aan hoe de regelgeving wordt bedreigd. De door NAFTA aangemoedigde sterke integratie van de landbouwmarkt van de VS en Canada was het gevolg van zowel de

GREENPEACE

Institute for Agriculture & Trade Policy EUROPE iatp.org

CCPA CANADIAN CENTRE for POLICY ALTERNATIVES CENTRE CANADIEN de POLITIQUES ALTERNATIVES

verlaging van de tarieven als de harmonisering van de regelgeving op het gebied van voedselveiligheid.[1] De ervaring met NAFTA lijkt erop te wijzen dat deregulerende initiatieven zoals in CETA, ook al gebeuren ze technisch gezien op 'vrijwillige' basis, leiden tot een harmonisering van de normen naar de kleinste gemene deler in een proces zonder veel transparantie waarin de industriële spelers een bevoorrechte toegang krijgen.

In de twee decennia sinds de start van NAFTA is de Canadese overheid "geleidelijk aan gaan dereguleren en onder-reguleren en geëvolueerd naar zelfrapportering door de industrie om 'de last voor de bedrijven te verminderen'".[2] Zij rechtvaardigde deze acties door te verwijzen naar de noodzaak tot samenwerking op regelgevingsgebied. Het gevolg was een verlaging van de voedselveiligheidsnormen, minder aandacht voor de risico's van het gebruik van giftige stoffen en een grotere bereidheid om besmetting met pesticidenresidu's in voedsel toe te staan.[3]

De Canadese bio-industrie heeft sterk aangedrongen op samenwerking op regelgevingsgebied binnen CETA en de sector wacht niet tot CETA is geratificeerd om zijn deregulerende agenda door te drukken. De Canadese bio-industrie verzet zich nu al tegen het feit dat er in de EU nog altijd strengere normen op het gebied van voedselveiligheid bestaan en stelt dat die niet stroken met CETA en dat dit probleem moet worden opgelost. De Canadese vleesproducerende, -verpakkende en -verwerkende bedrijven hebben geklaagd over 'technische belemmeringen' die zelfs na de ondertekening van CETA blijven bestaan en die de export van hun producten naar de EU verhinderen.[4]

In parlementaire hoorzittingen eiste de Canadian Cattlemen's Association als voorwaarde voor haar steun aan CETA "betrokkenheid van de Canadese overheid om met behulp van technische, politieke en lobby-capaciteiten een uitgebreide strategie te ontwikkelen en volledig te financieren om de overblijvende niet-tarifaire belemmeringen voor Canadees rundvlees te laten schrappen".[5] Het lijdt geen twijfel dat de industrie, met haar bondgenoten in de Canadese ministeries voor handel en landbouw, klaar staat om zoveel mogelijk voordeel te halen uit CETA om haar agenda voor afzwakking van de EU-normen door te drukken.

IN TEGENSTELLING TOT DE EUROPESE LANDBOUW IS CANADA STERK AFHANKELIJK VAN CHEMISCHE MIDDELEN EN GENTECHNOLOGIE EN STAAT HET INTERNATIONAAL VERBODEN STOFFEN EN PROCEDURES TOE

Canada is een belangrijke producent van genetisch gemodificeerde gewassen. Canada is een van de vijf landen met elkaar goed zijn voor 90 procent van de genetisch gemodificeerde gewassen in de wereld. In 2015 was het land de vijfde grootste producent op wereldschaal.[6] Voor vier gewassen die in Canada worden gekweekt – koolzaad (canola), maïs, soja en suikerbieten – bestaat een heel groot percentage uit genetisch gemodificeerde variëteiten. Koolzaad is de belangrijkste teelt in Canada, goed voor een vijfde van alle landbouwgrond[7] en maar liefst 95 procent van alle in Canada geteeld koolzaad is genetisch gemodificeerd.[8] Het meeste koolzaad wordt geëxporteerd.[9]

Het steeds verder groeiende gebruik van GMO's heeft allerlei problemen veroorzaakt, zoals een drastische toename van het herbicidengebruik en bedreigingen voor de biodiversiteit.[10] De Canadese GMO-gewassen zijn ontwikkeld om resistent te zijn tegen insecten en tolerant voor herbiciden en zijn speciaal ontworpen voor gebruik met het herbicide 'Roundup' van Monsanto.[11] Het actieve bestanddeel van Roundup is glyfosaat, een stof die door de Wereldgezondheidsorganisatie is geklasseerd als 'mogelijk kankerverwekkend'.[12] Door het gebruik ervan zijn in Canada al vijf onkruiden resistent tegen glyfosaat.[13] GMO's vormen ook een bedreiging voor de biodiversiteit,

omdat zij zich gemakkelijk verspreiden in ecosystemen via kruisbestuiving en hybridisatie.[14] In Canada is genetisch gemodificeerd koolzaad zo algemeen verspreid dat het ook wordt aangetroffen in producten die gelden als GMO-vrij, zoals honing.[15]

In de EU mag daarentegen slechts één enkel genetisch gemodificeerd gewas worden gekweekt: een maïssoort die in een niet-significante hoeveelheid wordt gekweekt in Spanje en Portugal.[16] In 2015 werden op slechts 0,14 procent van de landbouwgrond in heel Europa GMO-gewassen geteeld.[17] De Europese Richtlijn 2015/412 staat EU-lidstaten toe om de teelt van genetisch gemodificeerde organismen op hun grondgebied te beperken of te verbieden. Zeventien lidstaten (Oostenrijk, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Polen en Slovenië) en drie gewesten of regio's (Wallonië in België en Schotland en Wales in het Verenigd Koninkrijk) hebben dat ook gedaan.[18]

Zwak toezicht op GMO-gewassen en -voeding en geen etikettering vereist in Canada. Zowel Canada als de EU behandelen GMO-gewassen en -voeding in hun regelgeving als 'nieuwe voedingsmiddelen' en vereisen toestemming voor producten die het resultaat zijn van biotechnologie, maar er zijn aanzienlijke verschillen in de wijze waarop zij de regels toepassen in de praktijk.[19] Door de manier waarop Canada omgaat met risicoanalyses, heeft de industrie meer greep op de informatie waarop de regelgevende overheid zich baseert en is de reikwijdte van de risico- en gevarenanalyses beperkt.[20]

Het Canadese systeem verzamelt beperkte en vooral door de industrie aangebrachte gegevens over GMO-gewassen, heeft meer producten goedgekeurd voor productie of verkoop (waaronder genetisch gemodificeerde zalm, appelen en aardappelen), heeft een zwakke toezichtsfunctie en biedt de consumenten weinig informatie over wat er in hun voeding zit.[21] De Canadese overheid vereist geen etikettering,[22] ook al blijkt uit onderzoek bij de publieke opinie al meer dan twintig jaar systematisch dat meer dan 80 procent van de Canadezen achter het etiketteren van GMO-voeding staat.[23]

GENETISCH GEMODIFICEERDE ZALM IN CANADA

Het verschil tussen de versnelde goedkeuring van GMO's en de beperkte regelgeving in Canada en de aanpak van de EU blijkt duidelijk bij de goedkeuring en verkoop van genetisch gemodificeerde zalm in Canada. In maart 2016 verleenden Health Canada, een federale instelling, en het Canadese Agentschap voor Voedselinspectie (CFIA) een goedkeuring voor de verkoop van AquAdvantage Salmon, het eerste genetisch gemodificeerde dier dat in het land werd goedgekeurd voor menselijke consumptie.

Health Canada vereiste geen etikettering, maar gaf de producent AquaBounty Technologies in plaats daarvan de keuze om het product vrijwillig van een etiket te voorzien.[24] Volgens een rapport van augustus 2017 zijn in Canada intussen al ongeveer 4,5 ton genetisch gemodificeerde zalmfilets verkocht – zonder etiket.[25] Dit betekent dat de Canadezen GMO-zalm hebben gegeten zonder het te weten.

Naar verluidt wilde AquaBounty zijn genetisch gemodificeerde zalmeieren snel laten goedkeuren om ze te kunnen exporteren naar China, Argentinië, Brazilië en Panama en drong het bedrijf bij het CFIA aan op versnelde veiligheidstests van deze eieren.[26] Verscheidene Canadese organisaties betwistten de goedkeuring van de GMO-zalm voor het gerecht, met het argument dat de beoordeling van de Canadese overheid niet voldoende rekening hield met de mogelijke milieu-impact van de GMO-zalm.[27] [28] De rechtbank gaf de Canadese overheid gelijk en bevestigde op die manier haar impactanalyse op het milieu.

De vaste commissie voor Landbouw en Voedingsmiddelen van het Canadese parlement voerde eind 2016 een studie uit naar genetisch gemodificeerde dieren voor menselijke consumptie. In haar aanbevelingen vroeg de commissie meer transparantie in de regels voor genetisch gemodificeerde dieren en verplichte etiketterings- en traceerbaarheidssystemen.[29] Tot vandaag heeft de regering nog niets gedaan met deze aanbevelingen en Canada heeft nog altijd geen transparantie, verplichte etikettering en traceerbaarheid van GMO-voedsel. Door CETA kan de export van zalm vanuit Canada naar de EU toenemen, omdat de tarieven worden verlaagd en de quota verhoogd.[30] Maar door het gebrek aan etikettering en traceerbaarheid in Canada en omdat genetisch gemodificeerde zalm niet is toegestaan in de EU, zou alle ingevoerde Canadese zalm moeten worden getest om de import van alle genetisch gemodificeerde vis te vermijden.

De EU verplicht daarentegen het etiketteren van voeding die meer dan 0,9 procent GMO-ingrediënten bevat en eist van landbouwers en voedsel- en voederproducenten dat ze GMO-voedsel en -voer traceren in alle stadia van de toeleveringsketen.[31] De aandacht van de EU voor traceerbaarheid is van essentieel belang voor een doeltreffende controle en etikettering en onderbouwt de Europese regelgeving met betrekking tot onopzettelijke besmetting van voedingsmiddelen met GMO's.

Het zwakke Canadese toezicht op de toeleveringsketen van GMO's heeft geleid tot de besmetting van voedsel dat bestemd is voor de export en tot een conflict met de Europese regelgevers, die in 2009 granen, bakkerijproducten, bakmixen en producten met noten en zaden terugstuurden die blijkbaar besmet waren met genetisch gemodificeerd vlas dat niet was goedgekeurd voor menselijke consumptie, behalve in Canada en de VS.[32] Terwijl de EU-regelgevers een beleid hanteren van nultolerantie dat vereist dat goederen die besmet zijn met niet-goedgekeurde GMO's uit de markt worden genomen, heeft Canada internationale normen bevorderd die GMO-besmetting toestaan.[33]

Canada staat het gebruik toe van groeibevorderende geneesmiddelen, zoals hormonen en antibiotica, een praktijk die in de EU verboden is. De EU heeft in 1996 het gebruik van groeihormonen voor boerderijdieren verboden. Dit geldt zowel voor lidstaten als voor de import uit niet-lidstaten.[34] Het verbod is al die jaren aangehouden en uitgebreid op basis van een aantal wetenschappelijke standpunten over de risico's voor de volksgezondheid, die vaststelden dat 'het voor geen enkel van die hormonen mogelijk was om een aanvaardbare dagelijkse inname vast te stellen' en dat vooral het hormoon oestradiol 17ß wordt 'beschouwd als volstrekt kankerverwekkend'.[35]

Sinds 2006 heeft de EU ook het gebruik verboden van alle antibiotica die de groei bevorderen in dierenvoer.[36] Het routinematig gebruik van antibiotica bij dieren – als groeibevorderaar en voor de algemene preventie van ziekten in overvolle omstandigheden – bevordert de wijdverspreide antimicrobiële resistentie via superbacteriën die zijn gemuteerd na blootstelling aan die geneesmiddelen.[37] Dit fenomeen vormt een ernstige bedreiging voor de volksgezondheid over de hele wereld, omdat geneesmiddelen niet meer werkzaam zijn om menselijke infecties te bestrijden, met mogelijk sterfte tot gevolg.[38]

In Canada zijn daarentegen sinds de jaren zestig op grote schaal groeihormonen gebruikt bij runderen.[39] Health Canada (de federale instantie die het gebruik van producten regelt en goedkeurt vanuit gezondheidsoogpunt) heeft het gebruik van zes hormonale groeibevorderende middelen voor runderen goedgekeurd: drie natuurlijke hormonen (progesteron, testosteron en estradiol-17ß) en drie synthetische hormonen (trenbolonacetaat, zeranol end melengestrolacetaat).[40] In tegenstelling tot zijn Europese tegenhanger wijst Health Canada gezondheidsbezwaren bij het gebruik van hormonen in de vleesproductie van de hand.[41] Canada staat ook het gebruik van antibiotica ter bevordering van de groei toe bij de productie van vlees en gevogelte.[42] Canada en de VS hebben het Europees verbod op groeihormonen al aangevochten bij de Wereldhandelsorganisatie (WTO).[43] CETA biedt hun nieuwe mogelijkheden om het Europees verbod op groeihormonen te betwisten.

De Canadese vleesindustrie gebruikt chemische spoelmiddelen na het slachten als goedkoop alternatief voor een goede hygiëne tijdens de hele productie, wat erop neerkomt dat in de EU verboden praktijken de norm zijn in Canada. Net als in de VS worden kadavers en delen van dieren in Canada na het slachten vaak gereinigd met chemische stoffen zoals chloor.[44] Health Canada staat immers het gebruik toe van een groot aantal chemische spoelmiddelen bij runderen en gevogelte, waaronder ook antivriesmiddel en chloorbleekloog.[45]

De EU staat duidelijk voor een andere 'van-boer-tot-bordaanpak' op het vlak van voedselhygiëne en -veiligheid. Dit beleid stemt overeen met het belang voor de volksgezondheid bij de Europese consumenten en de duidelijke voorkeur voor vlees dat op geen enkele manier chemisch is behandeld.[46] Sinds 1997 eist de EU dat enkel water mag worden gebruikt voor het spoelen van karkassen van gevogelte dat op de Europese markt te koop wordt aangeboden. Andere behandelingen, met bijvoorbeeld peroxyzuren en chloor, zijn tot vandaag niet toegestaan, omdat de doeltreffendheid onvoldoende bewezen is en vanwege de bezorgdheid om het toenemende risico van antimicrobiële resistentie.[47]

Tot voor kort gold het beleid om enkel water toe te staan ook voor rundvlees. Onder druk van de overheid in de VS en de bio-industrie tijdens de onderhandelingen over TTIP (het handelsakkoord tussen de VS en de EU)[48] in 2013 wijzigde de EU het verbod voor rundvlees en werd het gebruik van melkzuur toegestaan voor het ontsmetten van kadavers, halve kadavers en delen van runderen in het slachthuis.[49]

DE BEPALINGEN IN CETA OVER SAMENWERKING OP REGELGEVINGSGEBIED BRENGEN DE VOEDSELNORMEN VAN DE EU IN GEVAAR

De Canadese overheid heeft in het verleden al vaker zaken aangespannen en gesteund bij de WTO tegen de voedselveiligheidsnormen van de EU en andere handelspartners, onder andere tegen de oorsprongsetikettering,[50] procedures voor onderzoek en goedkeuring van biotechnieken (waaronder ook GMO's)[51]

en het verbod op hormonen in rundvlees.[52] CETA biedt nog meer mogelijkheden voor dergelijke zaken door zowel regeringen als multinationals.

De bepalingen over de samenwerking op regelgevingsgebied van CETA bouwen op doeltreffende wijze een voorkeur in voor zwakkere normen. Omdat in Canada veel van de voedselveiligheidsnormen van de EU ontbreken en Canada een landbouweconomie heeft die sterk afhankelijk is van praktijken die in de EU verboden of beperkt zijn, bestaat er een krachtige economische stimulans om CETA te gebruiken om die normen aan te vallen. Dat komt doordat enkel het verlagen van de tarieven niet voldoende zal zijn om de beloofde economische voordelen te bereiken. In zijn pleidooi voor samenwerking op regelgevingsgebied binnen CETA en andere handelsverdragen maakte de voorzitter en CEO van de Canadese Kamer van Koophandel duidelijk waar het om draait: "In bepaalde gevallen spreken van een stijging van de prijs van een Canadees product in het buitenland met 1.700%, als je rekening houdt met de kosten om aan de regels te voldoen."[53]

Wat is samenwerking op regelgevingsgebied?
In essentie is samenwerking op regelgevingsgebied (ook bekend als regulatory cooperation) een grensoverschrijdend proces voor een vroege toetsing en samenwerking van regelgeving om de normen op elkaar af te stemmen, zodat ze zo veel mogelijk vergelijkbaar zijn. Het resultaat is meestal een teruggang naar een internationale norm die het algemeen belang minder goed beschermt en die in veel gevallen is opgesteld in samenwerking met en in het belang van de industrie.[54] Andere vormen van samenwerking op regelgevingsgebied zijn bijvoorbeeld impactanalyses van voorgestelde en bestaande regelgeving om alles wat als handelsbelemmering wordt ervaren te identificeren en uit te schakelen. Dit opent de deur voor nieuwe zaken die bedrijven aanspannen tegen regelgeving op het gebied van milieu, voedselveiligheid en andere algemene belangen die een uitbreiding van de handel in de weg staat.

Onder samenwerking op regelgevingsgebied vallen ook overeenkomsten over wederzijdse erkenning die de import van producten toestaan zelfs wanneer landen nog altijd verschillende normen hebben.[55] Dit betekent dat de zwakke Canadese normen op het gebied van voedselveiligheid of GMO-besmetting in een overeenkomst over wederzijdse erkenning 'equivalent' kunnen worden verklaard, waardoor producten die momenteel verboden zijn toch mogen worden ingevoerd in de EU.

Feitelijk geeft samenwerking op regelgevingsgebied bedrijven een aantal krachtige instrumenten om, in geheime internationale bijeenkomsten, de regelgevers te overtuigen om regels die het algemeen belang dienen terug te schroeven. Via talrijke rondes van toetsing door de industrie en nieuwe lagen van kosten-batenanalyses, wordt de noodzakelijke bescherming van het algemeen belang uitgesteld of zelfs helemaal niet goedgekeurd.[56] [57] De klemtoon ligt op het verlagen van de kosten – niet op de bevordering van veiligheid en gezondheid.[58] CETA volgt dit model en bevat mechanismen om nieuwe en bestaande regelgeving in het vroegste stadium van ontwikkeling grondig te controleren om 'nodeloze belemmeringen voor handel en investeringen te voorkomen en uit te schakelen' en om te streven naar 'regelgevende compatibiliteit, erkenning van gelijkwaardigheid en convergentie.'[59]

De samenwerking op regelgevingsgebied binnen CETA wordt ten onrechte als 'vrijwillig' bestempeld. Voorstanders van CETA stellen dat de activiteiten op het vlak van samenwerking op regelgevingsgebied zuiver vrijwillig zijn, zoals vermeld in artikel 21.2 (6) van CETA,[60] en daardoor geen reden tot bezorgdheid vormen. Maar in feite zijn zowel Canada als de EU door de mechanismen voor samenwerking op regelgevingsgebied verplicht om gaandeweg hun regelgeving te synchroniseren.[61] Deze aandacht voor deregulering zit over de hele lijn in CETA verankerd in:

- Het hoofdstuk over technische regelgeving dat de klemtoon legt op de combineerbaarheid van normen en daarbij mikt op de vereisten van de EU op het gebied van GMO's en oorsprongsetikettering en ook op de uitgebreidere bescherming tegen chemische producten en pesticiden.[62]
- De vereiste dialogen over biotechnologievraagstukken in verband met markttoegang gericht op 'asynchrone' goedkeuringen en 'onbedoelde vrijgave van niet-toegelaten producten', die ronduit bedoeld zijn om de EU meer GMO's te laten goedkeuren en haar beleid van nultolerantie tegenover besmetting te doen veranderen.[63]
- De regels die proberen de normen op het vlak van voedselveiligheid als 'equivalent' te verklaren, om de verkoop van niet-conforme producten toe te staan, zoals de export van 'chloorkip' en ander vlees (ook al staan de van-boer-tot-bordaanpak op het gebied van hygiëne van de EU en het Canadese spoelen van vlees met chemische stoffen voor totaal verschillende voedselveiligheidssystemen).[64]
- Het vereiste dat regelgeving over vergunningen (in de brede zin van het woord) 'zo eenvoudig mogelijk moeten zijn en het verlenen van een dienst of het uitoefenen van andere economische activiteiten niet onnodig bemoeilijkt of vertraagt,' [65] een mandaat tot deregulering dat van toepassing kan zijn op veel activiteiten die te maken hebben met voedsel, waaronder de vleesverwerking.[66]

Naast deze vereisten in de verschillende hoofdstukken is het verontrustend dat CETA ook een uitgebreid hoofdstuk bevat over samenwerking op regelgevingsgebied, dat moet gelden in vrijwel elk domein van het binnenlands beleid (hoofdstuk 21). Dit hoofdstuk moedigt niet alleen de uitwisseling van informatie en bilaterale gesprekken aan,

maar bevat ook een bepaling die Canada en de EU oproept om samen een 'gemeenschappelijke wetenschappelijke basis' vast te stellen, die indien die er komt kan leiden tot een ernstige uitholling van het Europese voorzorgsprincipe ter bevordering van de ambitie van de bio-industrie om meer markttoegang te krijgen.[67] Hoewel de activiteiten die in het hoofdstuk beschreven staan, technisch gezien 'vrijwillig' zijn, moet een weigering om deel te nemen

SAMENWERKING OP REGELGEVINGSGEBIED IN HET KADER VAN NAFTA – EEN SLECHT VOORBEELD VOOR CETA!

Canada heeft al ervaring met samenwerking op regelgevingsgebied in het kader van de Noord-Amerikaanse Vrijhandelsovereenkomst (NAFTA). NAFTA stimuleerde de integratie van de landbouwmarkt van de VS en Canada door de tarieven te verlagen en de regelgeving op het vlak van voedselveiligheid te harmoniseren.[69] De harmonisering van de regelgeving tussen de VS en Canada in het kader van NAFTA werd sterk beïnvloed door multinationals en spitste zich onder andere toe op normen en onderzoek voor pesticiden, systemen voor de voedselveiligheid, de etikettering en de voedselverwerking.[70]

Hoewel de initiatieven tot harmonisering gebeurden op vrijwillige basis, gebruikte de Canadese overheid 'het excuus van de Noord-Amerikaanse samenwerking als een rechtvaardiging' om een verbetering van de regelgeving op gifstoffen, voedselveiligheid en biotechnologie te vermijden.[71] Sinds NAFTA is Canada "geleidelijk aan gaan dereguleren en geëvolueerd naar zelfrapportering door de industrie om 'de last voor de bedrijven te verminderen."[72] De normen voor de voedselveiligheid zijn afgezwakt.[73] Canada, ooit een koploper in het beoordelen en reguleren van giftige chemische stoffen, heeft nu een aanzienlijke achterstand opgelopen ten opzichte van de EU.[74] Canada en de VS hebben allebei zwakke normen die een besmetting met pesticidenresidu's in voeding toestaan en de initiatieven tot harmonisering in Noord-Amerika hebben geholpen om die regelgeving industrievriendelijk te houden.[75]

In 2011 werd een Raad voor Samenwerking op Regelgevingsgebied tussen de VS en Canada (Regulatory Cooperation Council - RCC) opgericht om de inspanningen voor het harmoniseren van de regelgeving te coördineren.[76] Die RCC bestaat uit hoge ambtenaren op het gebied van regelgeving, handel en buitenlandse zaken en institutionaliseerde eerdere acties tot samenwerking op regelgevingsgebied die waren uitgevoerd via ad-hocwerkgroepen.[77] De RCC steunt sterk op ondersteuning en medewerking vanuit de industrie. Van de 24 gewone leden van een technische commissie van de RCC die het risico van nieuwe en bestaande chemicaliën moet beoordelen zijn er bijvoorbeeld maar drie die de gezondheids- of milieubelangen vertegenwoordigen; de meeste leden vertegenwoordigen de industrie.[78]

Een initiatief van de RCC om de vleesinspectie, -certificering en -verwerking te harmoniseren om 'coherenter, beter gestroomlijnd en minder omslachtig' te zijn, heeft een werkplan goedgekeurd dat rechtstreeks afkomstig was van de Noord-Amerikaanse vleeslobby: "in zo groot mogelijke mate het voorstel van de Canadian Meat Council (CMC) en de North American Meat Institute (NAMI) uitvoeren om de exportvereisten te stroomlijnen".[79] Het door de industrie geschreven plan is een van de vele initiatieven van de RCC die streven naar een 'vereenvoudiging' om "bepaalde inspectieactiviteiten, certificeringen en administratieve procedures met betrekking tot de voedselveiligheid te beperken of op te heffen".[80]

Op de website van de RCC zijn geen details beschikbaar en die site biedt slechts beperkte informatie over zowel de manier van werken van de instantie als de inhoud van haar beslissingen.[81] Dit gebrek aan transparantie, in combinatie met een sterke afhankelijkheid van beleidsvoorstellen vanuit de industrie, zou een waarschuwingslampje moeten doen branden over het Forum tot Samenwerking op Regelgevingsgebied (RCF) dat in het kader van CETA is opgezet en waarvoor de RCC als model lijkt te dienen.[82]

worden uitgelegd aan de andere partij en wordt er toezicht gehouden op het hele proces door het Forum tot Samenwerking op Regelgevingsgebied (Regulatory Cooperation Forum - RCF) en het machtige Gemengd Comité voor CETA.

Het Gemengd Comité voor CETA heeft een ruime bevoegdheid om bindende beslissingen op te leggen aan zowel Canada as de EU en om alle problemen met betrekking tot de uitvoering en de interpretatie van de overeenkomst op te lossen. **Hoewel niet duidelijk is hoe ver de bevoegdheid van dit comité reikt, zijn er al juridische vragen gesteld over de mate waarin het Gemengd Comité veranderingen kan aanbrengen aan het binnenlands beleid zonder overleg met parlementaire instanties**.[68] Het RCF, dat bestaat uit hoge ambtenaren van elke regering, lijkt gemaakt naar het voorbeeld van een orgaan voor samenwerking op regelgevingsgebied dat na NAFTA werd opgezet tussen Canada en de VS. De ervaring met NAFTA leert dat zelfs vrijwillige samenwerking op regelgevingsgebied de normen verlaagt, de transparantie beperkt en de invloed van bedrijven op het regelgevende proces vergroot [zie kader].

De Canadese regering, die banden heeft met de bio-industrie, is nu al bezig met het ondermijnen van de voedselveiligheid via de maatregelen voor samenwerking op regelgevingsgebied van CETA. De Canadese vleessector en andere industriegroepen hebben lang gepleit voor CETA en voor internationale samenwerking op regelgevingsgebied en ze laten geen twijfel bestaan over het doel dat zij voor ogen hebben: zij willen linksom of rechtsom de Europese normen omzeilen die de verkoop van Canadese producten op de markten van de EU verhinderen of die de productiekosten verhogen.[83]

De industriegroepen hebben expliciet geprobeerd om het model van NAFTA over te nemen in CETA. Zoals Perrin Beatty, voorzitter en CEO van de Canadese Kamer van Koophandel, stelde: 'de regering kan de leiding nemen om die obstakels weg te nemen. Via initiatieven als de Canada-US Regulatory Cooperation Council, door maatregelen voor samenwerking op regelgevingsgebied in te bouwen in handelsverdragen en door de industrie informatie ter beschikking te stellen om de vooruitgang te evalueren, kunnen we de Canadese bedrijven concurrentiekrachtiger maken.'[84] In feite zijn er sterke parallellen tussen de RCC binnen NAFTA en het Forum voor Samenwerking op Regelgevingsgebied dat binnen CETA is opgericht, want ook hier staat de deur open voor deelname van de industrie aan de werkgroepen.[85]

De Canadese industrie wacht niet tot CETA is geratificeerd om haar deregulerende agenda te promoten. De Canadese bio-industrie verwelkomt het handelsverdrag met de EU, maar heeft duidelijk bezwaar aangetekend tegen het voortbestaan van strengere Europese normen op het vlak van voedselveiligheid, en stellen ze dat die niet stroken met CETA en een probleem vormen dat moet worden opgelost. Soy Canada, 'de nationale vereniging die alle groepen verenigt uit de Canadese sojasector', heeft geklaagd dat de EU de goedkeuring van genetisch gemodificeerde sojaproducten vertraagt en Algemeen Directeur Jim Everson stelt dat 'beloften die de EU heeft gedaan tijdens de onderhandelingen over CETA niet worden nagekomen'.[86]

De Canadese sector van de vleesproductie, -verpakking en –verwerking heeft geklaagd over 'technische belemmeringen' die zelfs na de ondertekening van CETA blijven bestaan en die de export van zijn producten naar de EU verhinderen.[87] Ron Davidson van de Canadian Meat Council stelde dat het niet mogelijk zal zijn om voordeel te halen uit de invoerquota in CETA tenzij 'de technische onderhandelingen over microbiële behandelingen en de equivalentie van onze systemen voor vleesinspectie' worden beslecht in het voordeel van Canada.[88] In parlementaire hoorzittingen eiste de Canadian Cattlemen's Association als voorwaarde voor haar steun aan wetgeving ter invoering van CETA '"een betrokkenheid van de Canadese overheid om met behulp van technische, politieke en lobby-capaciteiten een uitgebreide strategie te ontwikkelen en volledig te financieren om de overblijvende niet-tarifaire belemmeringen voor Canadees rundvlees te laten schrappen.[89]

De Canadese overheid lijkt niet te kunnen wachten om die betrokkenheid te bieden. De Canadese minister van Landbouw Lawrence MacCauley stelt dat hij de klachten over het verbod op chemische spoelmiddelen al heeft aangekaart bij EU-ambtenaren en dat er gesprekken lopen.[90] Canada heeft naar verluidt plannen om officiële aanvragen in te dienen bij de EU voor goedkeuring van twee antimicrobiële producten voor de behandeling van kadavers.[91]

Omdat zoveel Europese voedingsnormen een veel betere bescherming bieden dan de Canadese regelgeving – onder andere de beperkingen op GMO's en klonen, de etikettering van voeding, de beperkingen op groeibevorderende geneesmiddelen en op antimicrobiële chemische spoelmiddelen, de bescherming op het gebied van dierenwelzijn en de grenswaarden voor blootstelling aan pesticiden – is het risico groot dat zij naar beneden toe worden 'geharmoniseerd' of worden aangevochten als een oneerlijke belemmering van de handel.

Tenzij de parlementen van de EU-lidstaten nu ingrijpen om de ratificering van CETA tegen te houden, valt te verwachten dat Canada de nieuwe instrumenten voor samenwerking op regelgevingsgebied binnen CETA zal gebruiken om in te gaan op de eisen van de bio-industrie om de strengere voedselnormen van de EU aan te vallen en om effectief een eind te maken aan de inspanningen voor een betere bescherming aan beide zijden van de Atlantische Oceaan.

EINDNOTEN

1 Zahniser, Steven, Sahar Angadjivand, Tom Hertz, Lindsay Kuberka, and Alexandra Santos. "NAFTA at 20: North America's Free-Trade Area and Its Impact on Agriculture." A Report from United States Department of Agriculture Economic Research Service, February 2015. https://www.ers.usda.gov/publications/pub-details/?pubid=40486

2 Trew, Stuart. "From NAFTA to CETA: Corporate lobbying through the back door." Canadian Centre for Policy Alternatives, Corporate Europe Observatory, Forum Umwelt und Entwicklung and LobbyControl, February 2017. https://www.policyalternatives.ca/publications/reports/nafta-ceta-corporate-lobbying-through-back-door p.20.

3 Ibid.

4 Canadian Meat Council. "Canadian Meat Industry Welcomes European Approval of CETA: Awaits Resolution of Technical Barriers." Press release, February 15, 2017.

http://www.cmc-cvc.com/sites/default/files/news-releases/Canadian%20Meat%20Industry%20Welcomes%20European%20Parliament%20Approval%20of%20CETA%20Awaits%20Resolution%20of%20Technical%20Barriers.pdf; Canadian Cattlemen's Association. "CCA welcomes signing of CETA, urges resolution of barriers to beef trade." News release, October 30, 2016. http://www.cattle.ca/assets/Article/CCA-News-Release-10-30-2016-CCA-welcomes-signing-of-CETA-urges-resolution-of-barriers-to-beef-trade.pdf

5 Standing Committee on International Trade. "Evidence Thursday, November 17, 2016." Parliament of Canada. http://www.ourcommons.ca/DocumentViewer/en/42-1/CIIT/meeting-45/evidence#Int-9239224

6 Canadian Biotechnology Action Network (CBAN). "Where in the world are GM crops and foods?" Last updated March 30, 2015. https://gmoinquiry.ca/wp-content/uploads/2015/03/where-in-the-world-gm-crops-foods.pdf p. 7

7 Statistics Canada. "2016 Census of Agriculture."http://www.statcan.gc.ca/daily-quotidien/170510/dq170510a-eng.htm (accessed July 13, 2017).

8 CBAN, "Where in the world are GM crops and foods?" 2015. p.15-19. GM varieties account for more than 80% of the grain corn (used for feed); at least 60% of the soybeans; and almost 100% of white sugar beets. These are estimates based on industry and US government data, since the Canadian government does not have statistics on GM crop plantings except for Quebec and Ontario. See Table 001-0072 in Statistics Canada, "Estimated areas, yield, production of corn for grain and soybeans, using genetically modified seed, Quebec and Ontario, in metric and imperial units." http://www5.statcan.gc.ca/cansim/a26?lang=eng&retrLang=eng&id=0010072&&pattern=&stByVal=1&p1=1&p2=31&tabMode=dataTable&csid= (accessed July 13, 2017).

9 CBAN. "Where in the world are GM crops and foods?" 2015. p.16.

10 Hakim, Danny. "Doubts About the Promised Bounty of Genetically Modified Crops," New York Times, October 29, 2016. https://www.nytimes.com/2016/10/30/business/gmo-promise-falls-short.html?action=click&contentCollection=Business%20Day&module=RelatedCoverage&region=EndOfArticle&pgtype=article. Canadian adoption of GM crops is similar to that in the U.S., where data from the U.S. Geological Survey shows the spraying of herbicides has risen by 21% since the introduction of GM crops 20 years ago.

11 CBAN. "Where in the world are GM crops and foods?" 2015. p. 6.

12 World Health Organization. "IARC Monographs Volume 112: evaluation of five organophosphate insecticides and herbicides." International Agency for Research on Cancer (IARC), March 20, 2015 https://www.iarc.fr/en/mediacentre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf

13 CBAN. "GMOs in Canada: At a Glance." CBAN Briefing Note, February 2017. https://cban.ca/wp-content/uploads/gmos-in-canada-at-a-glance-2017.pdf (accessed August 30, 2017).

14 Greenpeace International. "Genetic Engineering." 2016. http://www.greenpeace.org/international/en/campaigns/agriculture/problem/genetic-engineering/ (accessed July 24, 2017).

15 Bär, Karl. "CETA and Genetic Engineering." In Making Sense of CETA: An analysis of the final text of the Canada-European Union Comprehensive Economic and Trade Agreement, edited by Hadrian Mertins-Kirkwood, Scott Sinclair, Stuart Trew, Laura Große, Peter Fuchs, Anna Schüler, Ines Koburger. Berlin and Ottawa: PowerShift and CCPA, 2016.

16 Treat, Sharon, and Sharma, Shefali. "Selling Off the Farm: Corporate Meat's Takeover Through TTIP." Institute for Agriculture and Trade Policy (IATP), July 2016. https://www.iatp.org/selling-off-the-farm p.53

17 CBAN. "Where in the world are GM crops and foods?" 2015. p.7

18 Treat & Sharma. "Selling Off the Farm." 2016. p.55

19 For overview of Canadian regulations, see Health Canada, Regulating Agricultural Biotechnology in Canada: An Overview, accessed July 13, 2017: http://www.inspection.gc.ca/plants/plants-with-novel-traits/general-public/overview/eng/1338187581090/1338188593891. For EU regulations, see European Commission. "Novel Food: Legislation." Last updated April 7, 2017. https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/legislation_en (accessed May 3).

20 Latham, Jonathan. "The Biotech Industry Is Taking Over the Regulation of GMOs from the Inside." Independent Science News, July 19, 2017. https://www.independentsciencenews.org/environment/the-biotech-industry-is-taking-over-the-regulation-of-gmos/print/

21 Council of Canadians. "Food Safety, Agriculture and Regulatory Cooperation in the Canada-EU Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)." August 30, 2016: https://www.tni.org/en/publication/food-safety-agriculture-and-regulatory-cooperation-in-the-canada-eu-comprehensive.

22 The Health Canada website states: "Labelling is an important means to inform the consumer about product facts. Discussions are underway concerning the various ways to communicate information on products that are derived through genetic engineering." http://www.inspection.gc.ca/plants/plants-with-novel-traits/general-public/overview/eng/1338187581090/1338188593891.

23 CBAN. "Where in the world are GM crops and foods?" 2015. p. 22. In the most recent poll, 83% of Canadians believe that GM foods should be subject to mandatory labelling. See Angus Reid Institute. "Canadians unclear on definition of 'GMOs', but want mandatory GMO labeling anyway." Press Release, August 9, 2017. http://angusreid.org/wp-content/uploads/2017/08/2017.08.09-GMOs.pdf

24 Health Canada. "Frequently Asked Questions: AquAdvantage Salmon." Last updated May 19, 2016. https://www.canada.ca/en/health-canada/services/food-nutrition/genetically-modified-foods-other-novel-foods/approved-products/frequently-asked-questions-aquadvantage-salmon.html

25 Gallegos, Jenna. “About 4.5 tonnes of GMO salmon consumed in Canada so far, company says.” Toronto Star, August 4, 2017. https://www.thestar.com/news/canada/2017/08/04/about-45-tonnes-of-gmo-salmon-consumed-in-canada-so-far-company-says.html

26 McDiarmind, Margo. “CFIA fast-tracked tests on genetically modified salmon eggs for exports, documents suggest.” CBC News, January 11, 2017. http://www.cbc.ca/news/politics/genetically-modified-salmon-cfia-aquabounty-1.39295

27 Canadian Biotechnology Action Network (CBAN). “GE Fish.” https://cban.ca/gmos/products/ge-animals/ge-fish/ (accessed May 3, 2017).

28 Cook, Joanne, and Sharratt, Lucy. “GM Salmon Swim to Court.” Food Secure Canada, News and Media. https://foodsecurecanada.org/resources-news/news-media/gm-salmon-swim-court (accessed May 3, 2017).

29 House of Commons Standing Committee on Agriculture and Agri-Food. “Genetically modified animals for human consumption.” Report. 42nd Parliament, 1st Session, December 2016. http://www.parl.gc.ca/HousePublications/Publication.aspx?Language=e&Mode=1&Parl=42&Ses=1&DocId=8674228

30 https://www.seafoodsource.com/commentary/eu-and-canada-gear-up-for-seafood-trade-rush

31 European Commission. “Traceability and labelling.” http://ec.europa.eu/food/plant/gmo/traceability_labelling/index_en.htm (accessed July 14, 2017). A gap in this standard is the exception for products such as eggs, meat and dairy that were produced with GM feed, which is approved for use in the EU. Since the EU imports nearly 70% of its feed requirements, most of which are GM varieties, this is a significant loophole. See, also Treat & Sharma. “Selling Off the Farm.” 2016. p.53.

32 Canadian Biotechnology Action Network (CBAN). “CETA’s ‘Bilateral Cooperation on Biotechnology.” April 2015 http://www.gmo-free-europe.org/fileadmin/files/gmo-free europe/CBAN_International_Briefing_CETA_2015.pdf. The European Commission’s Rapid Alert System for Food and Feed confirmed the contamination, and Canadian flax exports were quarantined and turned back, causing significant economic damage in Canada. For details see www.cban.ca/flax.

33 Bär, Karl. “CETA and Genetic Engineering.” 2016.

34 Oestradiol 17ß, testosterone, progesterone, xeranol, trenbolone acetate and melengestrol acetate have been prohibited since Directive 81/602/EEC in 1981. http://ec.europa.eu/ food/safety/chemical_safety/meat_hormones/index_en.htm. The 1996 ban was enacted in Directive 96/22/EC and amended in 2003 in Directive 2003/74/EC in response to the bovine spongiform encephalopathy (BSE) outbreak. See European Parliament and the Council of the European Union. “Council Directive 81/602/EEC of 31 July 1981 concerning the prohibition of certain substances having a hormonal action and of any substances having a thyrostatic action.” http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:31981L0602; European Parliament and the Council of the European Union. “Council Directive 96/22/EC of 29 April 1996 concerning the prohibition on the use in stockfarming of certain substances having a hormonal or thyrostatic action and of beta-agonists, and repealing Directives 81/602/EEC, 88/146/EEC and 88/299/EEC.” http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:01996L0022-20081218.

35 European Commission. “Antimicrobial Resistance.” Last updated January 24, 2017. http://ec.europa.eu/dgs/health_food-safety/amr/index_en.htm (accessed May 31, 2017).

36 This step was taken in an effort to reduce the emergence of bacteria and microbes resistant to antibiotics. See European Parliament and the Council of the European Union. “Regulation (EC) No 1831/2003 of the European Parliament and of the Council of 22 September 2003 on additives for use in animal nutrition.” http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32003R1831

37 World Health Organization. “Antimicrobial resistance.” Fact sheet. Last updated September 2016. http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs194/en/ (accessed July 24, 2017).

38 European Commission, EFSA. Antimicrobial resistance remains high, says EU report. 22 February 2017. https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/170222

39 Canadian Animal Health Institute. “Hormones.” https://www.cahi-icsa.ca/food-animal-health/hormones.aspx (accessed May 31, 2017).

40 Health Canada. “Questions and Answers - Hormonal Growth Promoters.” Last updated September 25, 2012. http://www.hc-sc.gc.ca/dhp-mps/vet/faq/growth_hormones_promoters_croissance_hormonaux_stimulateurs-eng.php (accessed May 31, 2017.)

41 Ibid.

42 Some antibiotics (e.g. chloramphenicol, its salt or derivates) are prohibited for administration to animals that produce food or are intended for consumption (Food and Drug Regulations). Revised rules adopted in 2017 to improve regulatory oversight of antimicrobials for veterinary use failed to restrict antibiotics for growth promotion purposes. Canada Gazette. “Regulations Amending the Food and Drug Regulations (Veterinary Drugs — Antimicrobial Resistance).” SOR/2017-76 May 5, 2017. http://www.gazette.gc.ca/rp-pr/p2/2017/2017-05-17/html/sor-dors76-eng.php

43 Lynn, Jonathan. “EU seeks WTO case to test hormone-treated beef rules.” Reuters, December 22, 2008. https://www.reuters.com/article/us-trade-wto-food/eu-seeks-wto-case-to-test-hormone-treated-beef-rules-idUSTRE4BL49A20081222 (accessed August 31).

44 Thomsen, Berit. “CETA’s threat to agricultural markets and food quality.” In Making Sense of CETA: An analysis of the final text of the Canada-European Union Comprehensive Economic and Trade Agreement, edited by Hadrian Mertins-Kirkwood, Scott Sinclair, Stuart Trew, Laura Große, Peter Fuchs, Anna Schüler, Ines Koburger. Berlin and Ottawa: PowerShift and CCPA, 2016.

45 Bureau of Chemical Safety, Food Directorate, Health Products and Food Branch. “Antimicrobial Processing Aids for Which Health Canada Has Issued a Letter of No Objection (LONO) or an interim Letter of No Objection (iLONO).” December 17, 2015. http://www1.agric.gov.ab.ca/$Department/deptdocs.nsf/all/fs14754/$FILE/antimicrobialaids.pdf. This document lists nine pages of chemical washes, sprays and gasses approved by the government, including propylene glycol (antifreeze), calcium hypochlorite (chlorine bleach), hydrochloric acid, lactic acid, hydrogen peroxide, and sulfuric acid.

46 Treat & Sharma. “Selling Off the Farm.” 2016. p. 50, see endnotes 274. BEUC. 2014. p.10. http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2014- 052_cpe_beuc_position_paper-use_of_peroxyacetic_acid_on_poultry_carcases_and_meat.pdf. A survey of 1,406 UK adults in 2011 found 60% of respondents unlikely to buy chicken that had been sprayed or washed with a mild acid such as lactic acid, and 67% unlikely to buy chicken that had been treated with chlorine. In a study in Finland, nearly 90% of respondents said they would not choose chemically treated poultry meat. A 2007 survey in Denmark found chlorine washes on meat to be “totally unacceptable” to 85% of respondents.

47 Treat & Sharma. “Selling Off the Farm.” 2016. p. 50, see endnotes 272, 273.

48 Ibid., p. 50.

49 European Food Safety Agency (EFSA). “Decontamination substances.” https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/decontamination-substances (Accessed June 6, 2017.)

50 World Trade Organization. “DS384: United States — Certain Country of Origin Labelling (COOL) Requirements.”https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds384_e.htm (accessed July 20, 2017).

51 World Trade Organization. “DS291: European Communities — Measures Affecting the Approval and Marketing of Biotech Products the EC-Biotech Case.”https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds291_e.htm (accessed May 30, 2017).

52 World Trade Organization. “DS48: European Communities — Measures Concerning Meat and Meat Products (Hormones).” https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds48_e.htm. (accessed May 30, 2017).

53 Statement of Perrin Beatty, quoted in: Guillaum Dubreuil. “Canadian Chamber of Commerce Identifies Regulatory Barriers as Biggest Threat to International Trade.” Canadian Chamber of Commerce Blog, April 13, 2016. http://www.chamber.ca/media/news-releases/160413-cdn-chamber-identifies-regulatory-barriers-as-biggest-threat-to-international-trade/ (accessed July 17, 2017).

54 Trew, Stuart. “From NAFTA to CETA: Corporate lobbying through the back door.” Canadian Centre for Policy Alternatives, Corporate Europe Observatory, Forum Umwelt und Entwicklung and LobbyControl, February 2017. https://www.policyalternatives.ca/publications/reports/nafta-ceta-corporate-lobbying-through-back-door

55 The European Consumer Organisation (BEUC). “Optimising Regulatory Coherence in TTIP: Need to Focus on Regulators, Not Regulations.” 2015. http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2015-107_-_lau-regulatory-cooperation-in-ttip.pdf.

56 Bank, Max, Ronan O’Brien, and Lora Verheecke. “More cooperation for less regulation.” In Making Sense of CETA: An analysis of the final text of the Canada-European Union Comprehensive Economic and Trade Agreement, edited by Hadrian Mertins-Kirkwood, Scott Sinclair, Stuart Trew, Laura Große, Peter Fuchs, Anna Schüler, Ines Koburger. Berlin and Ottawa: PowerShift and CCPA, 2016.

57 Treat & Sharma. “Selling Off the Farm.” 2016. p. 67-71

58 Ibid.; Bank, O’Brien &Verheecke. “More cooperation for less regulation.” 2016.

59 CETA Article 21.2.4

60 “The Parties may undertake regulatory cooperation activities on a voluntary basis”.

61 Thomsen. “CETA’s threat to agricultural markets and food quality.” 2016.

62 The chapter on technical regulations (including food and GMO labelling) makes cooperation mandatory (“The Parties shall strengthen their cooperation…in order to facilitate trade”), CETA Article 4.3, and regulators in both Canada and the EU are to “undertake to cooperate to the extent possible, to ensure that their technical regulations are compatible with one another”, CETA Article 4.4.

63 CETA Article 25.2.

64 CETA Article 5.60.

65 CETA Chapter 12 (Domestic Regulation). Article 12.3.7

66 Gould, Ellen. “Limiting How and What Government Regulates.” In Making Sense of CETA: An analysis of the final text of the Canada-European Union Comprehensive Economic and Trade Agreement, edited by Hadrian Mertins-Kirkwood, Scott Sinclair, Stuart Trew, Laura Große, Peter Fuchs, Anna Schüler, Ines Koburger. Berlin and Ottawa: PowerShift and CCPA, 2016.

67 CETA Article 21.4(n)(iv). Bank, O’Brien &Verheecke. “More cooperation for less regulation.” 2016. The Canadian “risk management” approach to regulating is similar to that used in the US, where most chemicals and products need not be proven safe before entering the market (the exception being pharmaceuticals) (See Treat & Sharma 2016, p.70-74), whereas under the EU’s precautionary principle the burden of proof rests with the producer, manufacturer or importer to show the absence of hazard. The Canadian government has been called “ambivalent” about applying the precautionary principle (See Council of Canadians. “Food Safety, Agriculture and Regulatory Cooperation in the CETA.” 2016. p.10,30. Its approach to evaluating the risks of biotech minimises the review of potential risks and has been lauded by the biotech industry. See Latham. “The Biotech Industry Is Taking Over the Regulation of GMOs from the Inside.” 2017.

68 Stoll, Peter-Tobias, Patrik Holterhus, and Henner Goett. “The regulatory cooperation planned between the European Union and Canada as well as the USA according to the CETA and TTIP drafts”. English summary of a legal opinion for the Austrian Arbeiterkammer Wien, June 2015. https://media.arbeiterkammer.at/wien/PDF/studien/The_regulatory_cooperation_ttip_ceta.pdf

69 Zahniser et al. “NAFTA at 20.” 2015.,

70 Trew “From NAFTA to CETA: Corporate lobbying through the back door.” 2017.

71 Ibid. p. 19.

72 Ibid. p. 20.

73 Sinclair, Scott and Mertins-Kirkwood, Hadrian. Making Sense of CETA: An analysis of the final text of the Canada-European Union Comprehensive Economic and Trade Agreement, edited by Hadrian Mertins-Kirkwood, Scott Sinclair, Stuart Trew, Laura Große, Peter Fuchs, Anna Schüler, Ines Koburger. Berlin and Ottawa: PowerShift and CCPA, 2016. p. 69. An audit conducted by the US Food Safety and Inspection Service (FSIS) in 2014 and released in 2016 found that there were significant food safety issues in CFIA’s inspection systems for meat, poultry and egg products. The audit found weaknesses in government oversight, sanitation and microbiological testing and inadequate inspection resources. See: Food and Safety Inspection Service (FSIS), United States Department of Agriculture. “Final Report of an Audit Conducted in Canada, May 28 - June 13, 2014.” January 14, 2016. https://www.fsis.usda.gov/wps/wcm/connect/13607606-3ff1-40ab-a63e-8f8bb191ae4a/2014-Canada-FAR.pdf?MOD=AJPERES; Food Safety First. “US meat inspectors identified sanitation issues in Canadian plants in 2014 audit.” Media story, March 6, 2016. http://www.foodsafetyfirst.ca/2016/03/06/us-meat-inspectors-identified-sanitation-issues-in-canadian-plants-in-2014-audit/

74 Trew.“From NAFTA to CETA: Corporate lobbying through the back door.” 2017. p.10.

75 David Suzuki Foundation."The Food We Eat: An International Comparison of Pesticide regulation." 2006. p. 22: http://davidsuzuki.org/publications/reports/2006/the-food-we-eat-an-international-comparison-of-pesticide-regulations/, cited in Trew. "From NAFTA to CETA: Corporate lobbying through the back door." 2017.14. See also: Council of Canadians. "Food Safety, Agriculture and Regulatory Cooperation in the CETA". 2016. pp7-8.

76 See, for example, RCC Canada Newsletter. February 2016. http://trade.gov/rcc/documents/PCO_Newsletter_Feb_2016_EN.pdf, and 2016 annual work plans posted here: http://trade.gov/rcc/; O'Brien, Ronan. "Moving Regulation out of Democratic Reach: Regulatory Cooperation in CETA and its Implications." Working paper, Reihe der AK Wien, September 2016. http://www.akeuropa.eu/en/publication-full.html?doc_id=422&vID=37

77 These included the Technical Working Group on Pesticides established in 1996. See Council of Canadians. "Food Safety, Agriculture and Regulatory Cooperation in the CETA." 2016.

78 Trew. "From NAFTA to CETA: Corporate lobbying through the back door." 2017. See RCC discussion at pp.10-15, and Table 1 at p.12-13 listing committee membership: https://www.policyalternatives.ca/sites/default/files/uploads/publications/National%20Office/2017/02/From_NAFTA_to_CETA.pdf. As this report noted, "the American Chemistry Council, which played a significant lobbying role in Europe to postpone a proposed ban on pesticides containing harmful endocrine disruptors (EDCs), has three seats on the technical working group (four if you count the alternate)."

79 "2016-2017 RCC Work Plan – Meat." http://www.trade.gov/rcc/documents/2016%20RCC%20Meat%20Inspection%20Work%20Plan.pdf (accessed August 2017).

80 Zahniser et al. "NAFTA at 20" 2015. p. 52.

81 The industry plans are not linked to the RCC web site, nor could they be found on the meat associations' websites. International Trade Administration. "U.S.-Canada regulatory Cooperation Council." http://www.trade.gov/rcc/ (accessed July 28, 2017).

82 CETA Article 21.6.

83 For example, the Canadian Cattlemen's Association "has been working on the CETA from the outset of negotiations in 2009, engaging with the Canadian negotiating team and conducting advocacy with key EU and Member State officials and industry representatives. CCA representatives attended numerous negotiating rounds in Brussels and Ottawa and met regularly with the Canadian negotiators of CETA to ensure they clearly understood the needs of Canada's beef sector." Canadian Cattlemen's Association (CCA). "Market Access." Accessed June 7, 2017. http://www.cattle.ca/advocacy/lobbying-issues/market-access/ . See also: Canadian Pork Council. "CPC Participates in Mission to Capture CETA Benefits." Press Release, May 13, 2016. http://www.cpc-ccp.com/news_article.php?id=362.

84 Canadian Chamber of Commerce. News Release. "Canadian Chamber of Commerce Canadian Chamber of Commerce Identifies Regulatory Barriers as Biggest Threat to International Trade". News Release, Ottawa, April 13, 2016. http://www.chamber.ca/media/news-releases/160413-cdn-chamber-identifies-regulatory-barriers-as-biggest-threat-to-international-trade/

85 CETA Article 21.8; Article 26.2.4

86 Radio Canada International. "Canadian GMO soy producers, EU, and the CETA trade deal." May 3, 2016. http://www.rcinet.ca/en/2016/05/03/canadian-gmo-soy-producers-eu-and-the-ceta-trade-deal/

87 Canadian Meat Council. "Canadian Meat Industry Welcomes European Approval of CETA: Awaits Resolution of Technical Barriers." Press release, February 15, 2017.

http://www.cmc-cvc.com/sites/default/files/news-releases/Canadian%20Meat%20Industry%20Welcomes%20European%20Parliament%20Approval%20of%20CETA%20Awaits%20Resolution%20of%20Technical%20Barriers.pdf; Canadian Cattlemen's Association. "CCA welcomes signing of CETA, urges resolution of barriers to beef trade." News release, October 30, 2016. http://www.cattle.ca/assets/Article/CCA-News-Release-10-30-2016-CCA-welcomes-signing-of-CETA-urges-resolution-of-barriers-to-beef-trade.pdf

88 Newmark, Liz, and Mandy Kovacs. "EU meat industry voices concern over CETA." GlobalMeatNews, November 1, 2016. http://www.globalmeatnews.com/Industry-Markets/EU-meat-industry-concerned-by-CETA

89 Standing Committee on International Trade. "Evidence Thursday, November 17, 2016." Parliament of Canada. http://www.ourcommons.ca/DocumentViewer/en/42-1/CIIT/meeting-45/evidence#Int-9239224

90 Johnson, Kelsey. "Livestock carcass washing rules remain a Canada-EU irritant despite CETA," iPolitics. May 11, 2016. http://ipolitics.ca/2016/05/11/livestock-carcass-washing-rules-remain-a-canada-eu-irritant-despite-ceta/

91 Duckworth, Barbara. "Canadian export officials miffed over CETA import regulations." The Western Producer, March 2, 2017. http://www.producer.com/2017/03/canadian-export-officials-miffed-over-ceta-import-regulations/

Analyse in opdracht van Greenpeace Nederland, opgesteld door Sharon Treat, Institute for Agriculture and Trade Policy

Analyse opgesteld in september 2017 voor Greenpeace Nederland, NDSM-Plein 32, 1033 WB Amsterdam

Voor meer informatie:

GREENPEACE

Institute for Agriculture & Trade Policy EUROPE iatp.org

CCPA CANADIAN CENTRE for POLICY ALTERNATIVES CENTRE CANADIEN de POLITIQUES ALTERNATIVES

WWW.GREENPEACE.EU **WWW.TRADE-LEAKS.ORG** **WWW.IATP.ORG** **WWW.POLICYALTERNATIVES.CA**